

COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICHE ÎN AFACERI

Ediția a III-a, revăzută

Cuprins

INTRODUCERE	9
PARTEA I	
DIALOGUL SOCIAL ÎN ROMÂNIA	
SECȚIUNEA 1.	
Contextul politic, legislativ, economic și social	17
1.1. Contextul politic	17
1.2. Contextul economic	18
1.3. Contextul social	22
1.4. Baza normativ-legislativă	23
SECȚIUNEA 2.	
Rolul părților în relațiile industriale	28
2.1. Sindicatele	28
2.2. Patronatele	35
2.3. Guvernul	41
SECȚIUNEA 3.	
Sistemul tripartit al relațiilor industriale.....	42
3.1. Prezentarea generală	42
3.2. Instituții tripartite. Prezentare detaliată.....	43
3.3. Parteneriate sociale	52
3.4. Alte consultări tripartite	54
3.5. Alte abordări nereglementate în domeniul dialogului social	55
SECȚIUNEA 4.	
Negocieri colective și raporturi bipartite	56
4.1. Contractele colective de muncă	56
4.2. Procesul de consolidare a dialogului social bipartit.....	60
4.3. Instituții și structuri bipartite	61
SECȚIUNEA 5.	
Informarea, consultarea și participarea salariaților	63
5.1. Cadrul general.....	63
5.2. Structuri la nivelul unităților.....	65
SECȚIUNEA 6.	
Soluționarea conflictelor de muncă	67
6.1. Cadrul legislativ.....	67
6.2. Evoluția domeniului.....	70

SECȚIUNEA 7.

Concluzii și recomandări	73
7.1. Cadru general.....	73
7.2. Inventarul problemelor.....	75
7.3. Propuneri de îmbunătățire și dezvoltare.....	90
7.4. Cadru strategic al integrării europene.....	93
7.5. În loc de concluzii.....	96

PARTEA a II-a

STUDIUL DE CAZ: COMISIA DE DIALOG SOCIAL

• RAPORTUL ACTIVITĂȚII COMISIEI DE DIALOG SOCIAL	103
CONSTITUITĂ LA NIVELUL AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU	
ÎNȚEPRINDERI MICI ȘI MIJLOCI ȘI COOPERAȚIE PENTRU	
ANUL 2004	103
• MODUL ÎN CARE AU FOST ANALIZATE ȘI VALORIFICATE	
OBSERVAȚIILE ȘI PROPUNERILE PARTENERILOR DE DIALOG	
SOCIAL FORMULATE ÎN ȘEDINȚELE COMISIEI DE DIALOG	
SOCIAL CONSTITUITĂ LA NIVELUL ANIMMC DIN ANUL 2004	109
• PREZENȚA PARTENERILOR SOCIALI LA ȘEDINȚELE COMISIEI	
DE DIALOG SOCIAL din anul 2004	143
• RAPORTUL ACTIVITĂȚII COMISIEI DE DIALOG SOCIAL	
CONSTITUITĂ LA NIVELUL AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU	
ÎNȚEPRINDERI MICI ȘI MIJLOCI ȘI COOPERAȚIE PENTRU	
SEMESTRUL I AL ANULUI 2005	147

PARTEA a III-a

DIALOGUL SOCIAL REGIONAL: E FORȚA TA. CULTIVĂ DIALOGUL! ÎMPREUNĂ PENTRU DEZVOLTAREA DIALOGULUI SOCIAL ÎN ROMÂNIA

• Reindustrializarea în contextul inovării și dezvoltării durabile	
1. Introducere.....	153
1.1. Considerații generale privind inovarea, sistemul de știință și tehnologie, transferul de tehnologie, forme instituționale specifice.....	153
1.2. Conceptul de inovare.....	155
1.3. Creativitatea și inovarea.....	171
1.4. Sistemul instituțional de cercetare-dezvoltare.....	175
1.5. Transferul de tehnologie – subproces al inovării.....	179
1.6. Modele de susținere și promovare a inovării; cercetarea de firmă.....	191
Bibliografie	201
• Inovarea în contextul dezvoltării durabile ca subproces al regionalizării	
1. Introducere.....	203

1.1. Elemente de teoria managementului strategic, orientarea către componenta de cercetare-dezvoltare	203
1.2. Protecția brevetelor de invenție, componentă a sistemului de inovare	205
1.3. Organizarea și conducerea întreprinderii; poziția compartimentului de cercetare-dezvoltare în organizații	211
1.4. Sistemul tehnologic al întreprinderii.....	213
1.5. Sistemul de asigurare a calității	225
1.6. Personalul de cercetare-dezvoltare. Politica de personal	229
1.7. Finanțarea activității de cercetare-dezvoltare și a proiectelor inovative.....	234
1.8. Planul de afaceri	237
Bibliografie.....	239

• Inovarea în contextul dezvoltării durabile componentă a politicii de reindustrializare 2014 - 2020

1. Introducere.....	240
1.1. Probleme globale ale dezvoltării socio-economice.....	240
1.2. Conceptul de dezvoltare economică și socială durabilă.....	255
1.2.1. Echilibrul economic și dezvoltarea economico-socială durabilă.....	264
1.2.2. Optimumul economic și dezvoltarea economico-socială durabilă	265
1.2.3. Probleme globale ale dezvoltării tehnologice și protecția mediului înconjurător.....	267
1.2.4. Dinamica tehnologiilor: ciclul de viață și procesele de adoptare a tehnologiilor la exigențele mediului concurențial	272
1.2.5. Inovarea și protecția mediului înconjurător.....	277
1.2.6. Comisia pentru dezvoltare durabilă din cadrul ONU	293
1.3. Probleme actuale ale ecologiei și protecției mediului ca factor al dezvoltării durabile.....	296
1.3.1. Interdependența dintre dezvoltarea economică și protecția mediului.....	300
1.3.2. Entropia dezvoltării economico-sociale durabile	306
1.3.3. Eficiența globală și dezvoltarea economico-socială durabilă	308
1.3.4. Rolul dezvoltării durabile în politica de integrare a României în structurile Uniunii Europene	312
1.3.5. Dezvoltarea durabilă - principiu de bază al strategiei de dezvoltare economică a României.....	316
1.4. Necesitatea abordării interdisciplinare.....	319
1.4.1. Evaluarea economică a strategiilor de dezvoltare durabilă	321
Bibliografie.....	329

PARTEA a IV-a

GLOSAR DE TERMENI.....	229
-------------------------------	------------

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ.....	357
-----------------------------------	------------

ANEXE	361
--------------------	------------

SECȚIUNEA 1.

Contextul politic, legislativ, economic și social

1.1. Contextul politic

În conformitate cu Constituția adoptată în 1991, România este o republică parlamentară, bicamerală. Președintele țării, deputații și senatorii sunt aleși la fiecare patru ani prin vot universal secret. România este un stat cu mai multe partide politice, cele mai importante fiind reprezentate în Parlament. Minoritățile etnice sunt de asemenea reprezentate la nivel parlamentar. La nivelul anului 2002 există în România cinci partide importante: Partidul Social Democrat, Partidul Democrat, Partidul Național Liberal, Uniunea Democratică a Maghiarilor din România și Partidul România Mare. Partidul Social Democrat este partidul de guvernământ și provine din fuziunea realizată în luna iunie 2001, între Partidul Democrației Sociale din România și Partidul Social Democrat Român. În urma alegerilor de la sfârșitul anului 2000, Partidul Democrației Sociale din România a obținut 44,93% din mandate în Camera Deputaților, Partidul România Mare – 24,35%, Partidul Democrat – 8,99%, Partidul Național Liberal – 8,70%, Uniunea Democratică a Maghiarilor din România – 7,83%, Minoritățile naționale – 5,22%. Procente asemănătoare au fost obținute pentru Senatul României.

Procedura de adoptare a legilor este aceeași în ambele Camere ale Parlamentului. Parlamentul României adoptă legi, moțiuni și hotărâri. Legile adoptate de forul legislativ sunt legi constituționale (prin care se modifică Constituția), legi organice și legi ordinare. Inițiativa legislativă aparține Guvernului, deputaților, senatorilor, precum și unui număr de minimum 250.000 de cetățeni cu drept de vot, în condițiile prevăzute de Constituție. Etapele principale ale procedurii legislative sunt: Inițiativa legislativă, examinarea proiectelor de lege în comisii parlamentare, dezbateră în ședințe plene, votul,

procedura de mediere, controlul constituționalității legilor și promulgarea acestora de către Președintele României. Procesul legislativ întâmpină dificultăți în special datorită numărului ridicat de etape și proceduri care trebuie parcurse de un proiect de act normativ. O optimizare a acestui proces este necesară.

Guvernul Adoptă ordonanțe de urgență, ordonanțe simple și hotărâri. Reglementarea legislativă prin ordonanțe de urgență rămâne o practică comună și a fost frecvent utilizată fără o justificare clară. Totuși se observă o tendință de reducere a utilizării acestor instrumente legislative pentru realizarea anumitor reglementări. Încă există cazuri de decizii guvernamentale luate fără consultarea tuturor ministerelor implicate, iar Consiliul Economic și Social nu este sistematic consultat. Pentru îmbunătățirea relațiilor dintre executiv și legislativ a fost numit un ministru pentru relația cu Parlamentul, iar fiecare minister are un secretar de stat responsabil de relația cu Parlamentul.

Mediul politic din România poate fi considerat un mediu stabil cu un grad ridicat de maturitate, dovedit de ansamblul partidelor aflate pe spectrul politic. Dezbaterile și confruntările politice sunt generatoare de rezultate benefice societății românești. Cu toate că există raporturi între partidele politice și organizațiile sindicale și patronale, nu se poate constata o punte de dialog sistematic între partenerii sociali și Parlamentul României. Lobby-ul partenerilor sociali la nivelul acestei instituții este încă destul de slab, avizelor CES acordându-se o importanță destul de redusă.

1.2. Contextul economic

În România la nivelul anului 2002 se observă o instituire treptată a regulilor de bază ale competiției, bazate pe piață și pe libera inițiativă. România a înregistrat în anul 2001, o creștere economică de circa 5%, care s-a realizat într-un context internațional mai puțin favorabil, caracterizat printr-o încetinire a creșterii economice a economiei mondiale. Acest rezultat pozitiv este determinat în special de sprijinirea exporturilor, stimularea sectorului productiv al economiei și a IMM-urilor, precum și de îmbunătățirea legislației în domeniul investițiilor – acțiuni care au început deja să producă efecte, cu consecințe favorabile asupra creșterii economice și îmbunătățirii ocupării forței de muncă. Cu toate acestea, datorită ezitărilor și întârzierilor în realizarea reformelor, România a pierdut teren în procesul de reducere a decalajului față de UE. PIB/locuitor (calculat la standardul puterii de cumpărare – PPS), ca procent din media comunitară, a scăzut în ultimii